

og dels, fordi de ere særligt ugunstig stillede derved, at man har gjort dem til Forsikringsanstalter for lutter svagelige Personer. Det udtalte den ærede Ordfører i Fjor. Det var jeg ganske enig i i Fjor, og jeg er ogsaa enig med mig selv i, at den Mening, jeg da havde, ogsaa er rigtig i Aar. Det forekommer mig, at det væsentlige Point i denne Sag er, at vi have haft en Lov, der har forlangt, at Skolefondene skulle forsikre nogle Personer paa en Maade, som er i Strid med alle Regler for anden Forsikring. At disse Personer have haft den Fordel, forekommer mig at bevise, at de ingen som helst Berettigelse have til at vente Bonus nu. Derfor mener jeg, at vi ikke skulle vedtage en Lov som denne mod Skoleraadenes Protest. Og denne Protest er jo ganske mærkelig, thi det maa det høje Ting jo vide, at Skoleraadene ere ingenlunde det samme som Amtsraadene. Skoleraadene ere sammensatte af Amtsraadsmedlemmer og delegerede af Købstæderne, og derfor er Forholdet i Almindelighed det, at medens Stemmerne i Amtsraadet, naar der skal stemmes eller tales om noget politisk i disse Raad, som oftest staa lige, idet Amtmanden altid staar paa Regeringens Side, saa ere derimod i Skoleraadene i Almindelighed vi mindre Hartkornsejere i født Mindretal. Men desuagtet har det vist sig, at af Skoleraadene har der ikke været et eneste, der har sagt: Ja, det var rigtigt, og det var billigt og retfærdigt, at de kom til at betale denne Bonus. Det beder jeg ogsaa taget med i Betragtning, og derfor ville de Herrer kunne se, at man ogsaa fra Skoleraadenes Side har set, at man skulde passe paa, at det vilde være urimeligt og ubilligt at vælte det over paa Skolefondene. Jeg vil derfor tillade mig at sige min Anbefaling til min ærede Medforslagsstillers (Clausen), at vi ikke gaa hen og forandre vor Stilling fra i Fjor. Jeg forlanger ikke andet af det ærede Ting, end at vi skulle stille os paa samme Standpunkt som i Fjor, at vi ikke vælte denne Bonus over paa Skolefondene. Nu hørte vi den ærede Kultusminister tale til os i samme Sprog, som det for et Øjeblik siden blev paastaet, at Justitsministeren havde talt til os. Det mindede mig om den Tid, der ligger nogle Aar tilbage, da det var mere hedt i det politiske Liv end nu. Det mindede mig om den Tid, da Kultusministeren satte os Stolen for Døren og sagde utvetydig til os: Hvis I ikke ville, saa skulle I, og ville I ikke med det gode, saa saa I et Provisorium. Saaledes forekommer det mig, at Ministeren optraadte i Dag, at ville vi ikke have dette, saa saa vi ingen Ting, uagtet Skoleraadene ikke have villet have det, og uagtet Folketin-

get i Fjor har vedtaget det modfatte. Nu var det dog værd at se, hvorledes Ministeren vil stille sig naar vi indtage det Standpunkt, at vi sige, at der er ikke en Smule moralisk Krav fra de Skolelæreres Side til at forlange Bonus, men at vi dog ikke have noget imod, at de saa den, naar den kan blive udbetalt af den fælles Statskasse, hvorimod vi modsætte os, at de saa den af den daarligste Kasse, som den kan tages af, nemlig Skolefondene, fordi disse saa godt som udelukkende hvile paa en Hartkornbeskatning, thi den Bagatel, der ellers gives dertil, har ikke meget at sige. En Hartkornsskat er jo meget uretfærdig, og at tvinge denne Kasse til at betale dette er derfor uretfærdigt, hvorfor Folketinget ogsaa i Fjor modsatte sig det. Vi have jo ikke meget Haab om at sætte vort Forslag igennem, men vi kunne i alt Fald nedlægge en Protest imod, at der handles paa den Maade mod os paa Landet. Jeg antager, at Flertallet baade af de store og mindre Hartkornsbesiddere i dette Tilfælde er enigt om, at det vil være i høj Grad uretfærdigt. Jeg vil altsaa anbefale dem, der ere enige i, at vi skulle blive paa Standpunktet fra i Fjor, at de stemme for vore Vændingsforslag. Det kunde saa dog være, at Ministeren alligevel tog under Overvejelse, om han ikke hellere vil tage, hvad han kan saa, end komme med det Magtsprog til os, at gaa vi ikke med ham, saa saa vi slet ingen Ting.

Ordføreren (H. Holm): Skulle vi ikke lade denne Sag blive ved Jorden, hvor den hører hjemme? Jeg tror, at det er en saa lille Sag, at vi ikke gøre Folketinget nogen Tjeneste ved at lægge den op som om der var Spørgsmaal om et Provisorium, naar man ikke tager dette Forslag. Der er ganske sikkert ingen Fare for, at vi saa et Provisorium for disse svagelige Læreres Skyld. Denne Sag egner sig lige saa lidt til at gøre Skel mellem Landbopolitik og Iste-Landbopolitik. Og jeg tror ikke, at vi her skulle tale for meget om at blive staaende paa Standpunktet fra i Fjor. Naar jeg tror jeg ikke, at den ærede sidste Taler skal betone dette saa stærkt, thi han staar ikke paa Standpunktet fra i Fjor. I Fjor forelaa der et Lovforslag, der kun gik ud paa at udbetale Bonus til de svagelige Skolelærere af Skolefonden, og overfor dette Forslag stillede vi os saaledes, at vi sagde: Vi gaa med til, at der betales Bonus til disse Lærere, men vi ønske, at Beløbet skal tages af Statskassen, fordi vi overhovedet finde, at det er urimeligt, at Skolefondene, der ere saa stærkt bebyrdede, skulle